

23 Οκτωβρίου 1996

[ΚΑΛΛΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ,

Αιτητής,

ν.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 340/92)

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως — Προβάλλονται με το δικόγραφο της αίτησης — Αίτηση για τροποποίηση των προβληθέντων λόγων — Υποβλήθηκε στο στάδιο της επιφύλαξης της απόφασης αλλά ενώ οι νέοι λόγοι είχαν ήδη περιληφθεί στις εκατέρωθεν γραπτές αγορεύσεις — Κανονιστικό και νομολογιακό καθεστώς — Κριτήρια — Η αίτηση εγκρίθηκε.

5

[Πέραν των ανωτέρω τίτλων η απόφαση του Δικαστηρίου διαβά-
ζεται ως σύνολο].

10

Η αίτηση εγκρίνεται με το σύνολο των
εξόδων εις βάρος των αιτητών.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Δημοκρατία ν. Κουκκουρή (1993) 4 Α.Α.Δ. 598,

15

Νικολάου ν. Δημοκρατίας (1995) 4 Α.Α.Δ. 1627,

Thermphase Ltd ν. Δημοκρατίας, Υπόθεση 411/90, ημερ. 11.10.96,

20

Δημοκρατία ν. Kassinos C. Construction Ltd (1990) 3 Α.Α.Δ. 3835,

Δημητρίου ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 289,

Ιωσηφίδης ν. Γενικού Εισαγγελέα (1990) 3 Α.Α.Δ. 4599,

Kadivari ν. Δημοκρατίας (αρ. 2) (1992) 4 Α.Α.Δ. 2924,

5 *Χατζηελισσαίου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1995) 4 Α.Α.Δ. 2404,*

Τριανταφυλλίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1993) 3 Α.Α.Δ. 429,

Republic ν. Georghiadēs (1972) 3 C.L.R. 594,

10

Othonos a.o. ν. Republic (1989) 3 C.L.R. 475,

Δημοκρατία ν. Χατζηπαντελή (1989) 3 Α.Α.Δ. 961,

15

Οικονομίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1996) 4 Α.Α.Δ. 1009.

Αίτηση.

20 Αίτηση για τροποποίηση των νομικών λόγων πάνω στους οποίους στηρίζεται η προσφυγή.

A. Μαθηκολώνης, για τον Αιτητή.

A. Δικηγορόπουλος, για τον Καθ' ου η αίτηση.

25

Γ. Κολοκασιδης, για το Ενδιαφερόμενο Μέρος.

Cur. adv. vult.

30 ΚΑΛΛΗΣ, Δ.: Η παρούσα προσφυγή στρέφεται κατά της απόφασης των καθ' ων η αίτηση να διορίσουν το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση του Τουριστικού Λειτουργού αντί του αιτητή.

35 Τα νομικά σημεία επί των οποίων βασίζετο η προσφυγή, όπως αυτά τέθηκαν στο σχετικό δικόγραφο ήταν: “Οι Κανονισμοί Διάρθρωσης και Όροι Υπηρεσίας του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού 1970 και επί του Νόμου 54/69 και όλων των σχετικών τροποποιήσεων που ακολούθησαν”.

40 Τα δε γεγονότα επί των οποίων βασίζετο η προσφυγή ήταν: “Ο αιτητής υπερέιχε των ως άνω αναφερομένων ενδιαφερομένων προσώπων τόσο στα προσόντα όσο και σαν αποτέλεσμα των εξετάσεων στις οποίες υπεβλήθη ο αιτητής και τα ως άνω ενδιαφερόμενα πρόσωπα”.

Κατά τη διαδικασία που ακολούθησε οι δυο πλευρές καταχώρησαν γραπτές αγορεύσεις. Με τη γραπτή του αγόρευση ο αιτητής βασίσθηκε κυρίως πάνω στους πιο κάτω λόγους ακύρωσεως:

- (1) Ότι το ενδιαφερόμενο μέρος Τσιάκκας δεν κατείχε τα προβλεπόμενα από το σχέδιο υπηρεσίας προσόντα. 5
- (2) Ότι δεν λήφθηκε υπόψη ο υπηρεσιακός φάκελος του αιτητή.
- (3) Ότι είχε δοθεί υπέρμετρη βαρύτητα στις προφορικές συνεντεύξεις. 10
- (4) Ότι υπήρχε πλάνη ως προς την αξιολόγηση των προσόντων του ενδιαφερόμενου μέρους Τσιάκκα. 15
- (5) Ότι ο αιτητής υπερείχε έκδηλα των ενδιαφερομένων μερών.

Ο ευπαίδευτος συνήγορος των καθ' ων η αίτηση με τη δική του γραπτή αγόρευση απάντησε σε όλους τους πιο πάνω λόγους ακύρωσεως χωρίς να είχε εγείρει ζήτημα μη καλύψεως των από το σχετικό δικόγραφο του αιτητή. 20

Η απόφαση του δικαστηρίου - με διαφορετική από την παρούσα σύνθεση - επιφυλάχθηκε στις 10.11.93. Ο φάκελος τέθηκε ενώπιον του δικαστηρίου με την παρούσα σύνθεση στις 17.1.96 για επανεκδίκαση. Μετά που οι δυο πλευρές δήλωσαν ότι υιοθετούν τις γραπτές αγορεύσεις τους η απόφαση επιφυλάχθηκε. 25

Στις 19.2.96 το δικαστήριο - με την παρούσα σύνθεση - έδωσε οδηγίες όπως το πιο κάτω πρακτικό κοινοποιηθεί στις δυο πλευρές: 30

“Δικαστήριο: Επειδή μετά την επιφύλαξη της απόφασης έχει διαπιστωθεί ότι στην γραπτή αγόρευσή του ο αιτητής έχει επικαλεστεί νομικούς λόγους ακύρωσεως, οι οποίοι δεν είχαν αναφερθεί στο δικόγραφό του, και επειδή δεν είχε προηγηθεί οποιαδήποτε τροποποίηση του δικογράφου, η προσφυγή ορίζεται στις 21.3.96, η ώρα 8.45 π.μ., για να ακουστούν όλες οι πλευρές επί του πιο κάτω σημείου: 35

‘Κατά πόσο οι αιτητές μπορούν να επικαλεσθούν λόγους για την ακύρωση της επίδικης απόφασης, οι οποίοι δεν αναφέρονται στο δικόγραφό τους, χωρίς την προγενέστερη τροποποίησή του.’ (Βλ. *Δημοκρατία ν. Κουγκουρή* (1993) 3 Α.Α.Δ. 598 40

και *Νικολάου ν. Δημοκρατίας* (1995) 4 Α.Α.Δ. 1627.”

- Μετά την κοινοποίηση του πιο πάνω πρακτικού ακολούθησε -
στις 13.5.96 - αίτηση του αιτητή “για διάταγμα του δικαστηρίου για
5 την τροποποίηση των νομικών λόγων επί των οποίων στηρίζεται
η αίτηση ακυρώσεως”. Τονίζεται ότι οι προτεινόμενοι λόγοι ακυ-
ρώσεως είναι εκείνοι οι οποίοι είχαν προταθεί στην γραπτή αγό-
ρευση του αιτητή (βλ. σελ. 2788 πιο πάνω).
- 10 Σύμφωνα με την ένορκη δήλωση του αιτητή, η οποία συνο-
δεύει την αίτηση, τα γεγονότα πάνω στα οποία στηρίζονται οι
προτεινόμενοι λόγοι ακυρώσεως δεν ήταν “σε γνώση του” κατά
το στάδιο καταχώρησης της προσφυγής “καθ’ ότι περιήχοντο
15 στην κατοχή των καθ’ ων η αίτηση στο σχετικό φάκελο της αξιολό-
γησης των υποψηφίων και των προσόντων τους”. Ωστόσο,
σύμφωνα με την ίδια ένορκη δήλωση “όλα τα στοιχεία και γεγο-
νότα και νομικοί λόγοι ηγέρθησαν στις αγορεύσεις των μερών
και ετέθησαν ενώπιον του Δικαστηρίου”. Ήταν περαιτέρω η θέση
20 του αιτητή ότι “κάτω από όλες τις συνθήκες η αίτηση για τροπο-
ποίηση είναι εντελώς καλόπιστη και στην πραγματικότητα ουδε-
μία ανεπανόρθωτη ζημιά δύναται να προκληθεί εις τους καθ’ ων
η αίτηση ή και στα ενδιαφερόμενα μέρη, η οποία ζημιά να μην εί-
ναι δυνατό να αποζημιωθεί με την καταβολή των απορριφθέντων
25 εξόδων”.

Με την ένστασή τους οι καθ’ ων η αίτηση υποστήριξαν ότι η αί-
τηση:

- 30 “(1) Αποτελεί επιδίωξη εισαγωγής νέων στοιχείων εκπρόθεσμα,
ύστερα από καθυστέρηση 4 ετών.
- (2) Επηρεάζει δυσμενώς τη θέση και τα δικαιώματα του ενδιαφε-
ρόμενου προσώπου και καταστρατηγεί τους θεσμούς και τα
35 συμφέροντα της δικαιοσύνης, χωρίς ικανοποιητική εξήγηση ή
αιτιολογία ως προς την καθυστέρηση ή άλλωσπως”.

Εκ μέρους του ενδιαφερόμενου μέρους Τσιάκκα δηλώθηκε ότι
40 δεν υπήρχε ένσταση στην αιτούμενη τροποποίηση.

Στην *Thermphase Ltd ν. Δημοκρατίας* (1996) 4 Α.Α.Δ. 2714, έχει
γίνει εκτενής αναφορά στη νομολογία η οποία αναφέρεται στην
τροποποίηση των λόγων ακυρώσεως. Παραθέτω το σχετικό από-
σπασμα το οποίο υιοθετώ πλήρως για τους σκοπούς της παρούσας

απόφασης:

“Στην *Cyprus Flours Mills Co. Ltd and Another v. Republic* (1973) 3 Α.Α.Δ. 690, 694, διατυπώθηκε ο κανόνας ότι σε μια κατάλληλη περίπτωση και τηρουμένων των αναγκαίων διασφαλίσεων για την προστασία της άλλης πλευράς, πρόσθετοι λόγοι ή λόγοι ακυρώσεως επιτρέπεται να υποβληθούν στη διάρκεια της διαδικασίας σε προσφυγή δυνάμει του άρθρου 146 του Συντάγματος ‘όπως απαιτείται από το συμφέρον της δικαιοσύνης’. Η ‘πρακτική αυτή έχει καθιερωθεί σύμφωνα, κυρίως, με τον Κανονισμό 19 των περί Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου Διαδικαστικών Κανονισμών του 1962, και δεν υφίσταται οποιαδήποτε χρονική προθεσμία που προδιαγράφεται από τη νομοθεσία μετά από την οποία δεν μπορούν να προβληθούν πρόσθετοι λόγοι’.

Στη *Γιαγκουλλής κ.ά. v. Δημοκρατίας* (1995) 4 Α.Α.Δ. 2569 (Απόφαση Πική, Π.) οι καθ’ ων η αίτηση - όπως και στην παρούσα υπόθεση - έφεραν ένσταση στην τροποποίηση ‘λόγω του προχωρημένου σταδίου της δίκης στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση’. Αποφασίσθηκε ότι ισχύουν ελαστικότερα κριτήρια για την έγκριση αιτήματος για την τροποποίηση προσφυγής, σε σύγκριση με αίτημα για τροποποίηση της έκθεσης απαιτήσεως σε πολιτική αγωγή. Παρά το προχωρημένο στάδιο στο οποίο είχε επιδιωχθεί η τροποποίηση της προσφυγής - είχαν ήδη υποβληθεί οι αγορευσεις των διαδίκων - η αίτηση εγκρίθηκε επειδή δεν είχε διαπιστωθεί ανεπανόρθωτος επηρεασμός των καθ’ ων η αίτηση και των ενδιαφερομένων μερών από το ενδεχόμενο έγκρισης της αίτησης ο οποίος - επηρεασμός - δεν μπορεί να θεραπευθεί με την κατάλληλη διαταγή για τα έξοδα. Σύμφωνα με την απόφαση - στην *Γιαγκουλλή* - τα ελαστικότερα κριτήρια έχουν καθιερωθεί λόγω των διαφορών μεταξύ της αναθεωρητικής και πολιτικής δίκης. Όπως υποδεικνύεται στην απόφαση:

‘Η διαδικασία αναθεώρησης διοικητικών πράξεων προς έλεγχο της νομιμότητάς τους έχει εξεταστικό χαρακτήρα και είναι, εκ της φύσεώς της, προσαρμοσμένη στο ανακριτικό σύστημα απονομής της δικαιοσύνης. Τα επίδικα θέματα της προσφυγής, σε αντίθεση με εκείνα της πολιτικής αγωγής, έχουν, εκ προοιμίου, ένα κεντρικό άξονα - τη διερεύνηση της νομιμότητας της πράξης, απόφασης ή παράλειψης, που τίθεται υπό αναθεώρηση. Επομένως, η προσθήκη και άλλων λόγων για την ακύρωση της απόφασης δε μεταβάλλει τη φύση του πρωταρχικού επίδικου θέματος. Το γεγονός αυτό καθιστά και την πιθανότητα αιφνιδιασμού απομακρυσμένη.’

Μια άλλη ουσιώδης διαφορά - σύμφωνα με την ίδια απόφαση - 'μεταξύ της αναθεωρητικής και πολιτικής δίκης είναι ο δημόσιος χαρακτήρας του αντικειμένου της προσφυγής και το συμφέρον του δημοσίου στη διασφάλιση της νομιμότητας στη λήψη των διοικητικών αποφάσεων'.

Για το χαρακτήρα του συστήματος που διέπει τη διοικητική δίκη χρήσιμη αναφορά μπορεί να γίνει στο πιο κάτω απόσπασμα από την απόφαση της Ολομέλειας στη **Δημοκρατία v. Kassinos C. Construction Ltd** (1990) 3 Α.Α.Δ. 3835 (Απόφαση Νικήτα, Δ.):

‘Ο ρυθμιστικός ρόλος του δικαστηρίου σε θέματα διαδικασίας και απόδειξης στη διοικητική δίκη είναι διάφορος και ευρύτερος από αυτόν που επιτρέπει το δικονομικό σύστημα που επικρατεί στην πολιτική δίκη. Η διαφορά εκπηγάξει από την ύπαρξη και εφαρμογή της αρχής της νομιμότητας σε συνδυασμό με τη φύση του ανακριτικού συστήματος.’

Στη **Δημητρίου v. Δημοκρατίας** (1993) 4 Α.Α.Δ. 289 (Απόφαση Κωνσταντινίδη, Δ.) υποδεικνύεται πως ο χαρακτηρισμός του συστήματος ως ανακριτικού δεν σημαίνει και ανυπαρξία δικονομικών κανόνων ρυθμιστικών των διαφόρων φάσεων από τις οποίες διέρχεται η διαδικασία μέχρι την τελική απόφαση. Υποδεικνύεται, επίσης, πως το ‘σύστημα, όπως και αν ονομαστεί, δεν αποτελεί αφηρημένη ή αόριστη έννοια, ασύνδετη από τις θεσμικές ρυθμίσεις που το διέπουν και, επομένως, δεν μπορεί να είναι επιτρεπτή κατά την επισήμανση των χαρακτηρισμών του και όσων αυτά συνεπάγονται, η εκτροπή από όσα ρητά έχουν θεσμοθετηθεί’. Περαιτέρω υποδεικνύεται πως ‘αντικείμενο εξέτασης στη διοικητική δίκη μπορούν να είναι όσα ζητήματα εγείρουν οι διάδικοι με τις έγγραφες προτάσεις τους και όσα δικαιούται να εξετάσει το δικαστήριο αυτεπάγγελτα’.

Παρά την εφαρμογή ελαστικότερων κριτηρίων στις προσφυγές η νομολογία μας έχει με σταθερότητα καθιερώσει την αρχή ότι δεν επιτρέπεται η εισαγωγή εντελώς νέων λόγων ακυρώσεως μέσω των αγορεύσεων πέραν εκείνων που έχουν αναφερθεί στην αίτηση, και ότι το αντικείμενο της διαδικασίας καθορίζεται στη δικογραφία η οποία αποτελεί το δικονομικό μέσο για την έκθεση και προσδιορισμό των επιδίκων θεμάτων (**Ιωσηφίδης v. Γενικού Εισαγγελέα** (1990) 3 Α.Α.Δ. 4599 (Απόφαση Πογιατζή, Δ.), **Kadivari v. Δημοκρατίας (αρ. 2)** (1992) 4 Α.Α.Δ. 2924 (Απόφαση Πική, Δ. - όπως ήταν τότε), **Δημητρίου** (πιο πάνω)).

Στη *Χατζηελισσαίου κ.ά. ν. Δημοκρατίας* (1995) 4 Α.Α.Δ. 2404 (Απόφαση Κωνσταντινίδη, Δ.) οι αιτήσεις για τροποποίηση υποβλήθηκαν κατά το στάδιο των διευκρινίσεων. Οι καθ' ων η αίτηση πρότειναν την απόρριψη των αιτήσεων 'γιατί η εισαγωγή του νέου θέματος θα αναμόρφωνε ριζικά τη βάση της προσφυγής γιατί προ- 5
βλήθηκαν με μεγάλη καθυστέρηση και γιατί η τροποποίηση θα συ-
νεπαγόταν επανακρόαση που θα έπληττε το συνταγματικό δικαίω-
μα για διεξαγωγή της δίκης μέσα σε εύλογο χρόνο'. Οι αιτήσεις
εγκρίθηκαν. Κρίθηκε ότι ο παράγοντας του χρόνου αλλά και του 10
σταδίου υποβολής τέτοιων αιτήσεων είναι σχετικός αλλά πρέπει
να εκτιμάται στο πλαίσιο του συνόλου των περιστατικών. Κρίθη-
κε, επίσης, ότι στο πλαίσιο των γεγονότων της υπόθεσης δεν 'δι-
καιολογείται η άποψη πως η παροχή δυνατότητας για συζήτηση
του εντελώς συγκεκριμένου λόγου που προσδιορίστηκε θα προκα-
λέσει καθυστέρηση τέτοια ώστε να τίθεται ζήτημα παραβίασης του 15
δικαιώματος για εκδίκαση μέσα σε εύλογο χρόνο'.

Η θέση της ελληνικής νομολογίας πάνω στο ζήτημα των πρό-
σθετων λόγων ακυρώσεως είναι πιο προχωρημένη. Έχει δε νομο- 20
λογηθεί ότι η διαδικασία της ακυρώσεως πράξεων της διοικήσεως
είναι 'δημοσίας τάξεως και το Συμβούλιον της Επικρατείας επι-
λαμβάνομενον νομίμως του ελέγχου πράξεως τινός της διοικήσε-
ως, εξετάζει ταύτην κατά βάσιν από απόψεως της νομιμότητος'
(Βλ. Υπόθεση Στ.Ε. Ολ. 118/29). Έχει επίσης νομολογηθεί ότι 'η 25
προς κύρωσιν των πράξεων της διοικήσεως δικαιοδοσία του Συμ-
βουλίου της Επικρατείας, συνίσταται εις έλεγchon της Διοικήσεως
προς τον σκοπόν της καλής λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών,
παρεπιπτόντως δε μόνον ικανοποιεί και τα προβαλλόμενα ατομι-
κά δίκαια' (Βλ. Στ.Ε. Ολ. 51/1929). Τέλος, στην Στ.Ε. 138/1930,
έχει διακηρυχθεί ότι 'το Συμβούλιον της Επικρατείας, καλούμενον 30
να ελέγξη την νομιμότητα πράξεως τινος της διοικήσεως, δεν δε-
σμεύεται εκ των σχετικών προτάσεων των διαδίκων, αλλ' εξετάζει
την προσβαλλομένην πράξιν από της απόψεως της αντικειμενικής
νομιμότητος, οία προκύπτει εκ των υποβαλλομένων αυτώ στοι-
χείων'. 35

Αναφορικά με το ίδιο ζήτημα - τη φύση της διαδικασίας της αί-
τησης ακυρώσεως - χρήσιμη αναφορά μπορεί να γίνει στο σύγ-
γραμμα του Ιωάννη Δ. Σαρμά, 'Η Συνταγματική και Διοικητική
Νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας', σελ. 447-448: 40

'Η αίτηση ακυρώσεως δεν είναι ένα κοινό δικαστικό βοήθημα
προς θεραπεία υποκειμενικών δικαίων των διοικουμένων. Δεν
συνίσταται στο να αγάγη ένα δικαίωμα του αιτούντος, θιγέν

5 υπό της Διοικήσεως, ενώπιον του Συμβουλίου ώστε το Δικαστήριο να επανορθώσει την προσβολή. Δεν προκαλεί την δημιουργία μιας δίκης με συγκρουόμενα μέρη και με τον δικαστή αμέτοχο και ουδέτερο στην διένεξη που, αυστηρά οχυρωμένους
 10 σε δικονομικούς κανόνες, περιορίζεται στην επικοινωνία από καθέδρας με τους διαδίκους. Η αίτηση ακυρώσεως είναι το μέσο προς θεραπεία της αντικειμενικής νομιμότητας, το μέσο παιδαγωγήσεως της Διοικήσεως στην ορθή εφαρμογή του νόμου, το μέσο ελέγχου της Διοικήσεως προς τον στόχο της καλής λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών. Ο αιτών, στο ένδικο αυτό βοήθημα, δεν είναι ο άξονας της διαδικασίας γύρω από τα αιτήματα του οποίου περιστρέφεται η δικαστηριακή δραστηριότητα. Αποδεικνύοντας, με την προσβολή του εννόμου
 15 συμφέροντός του, ότι δεν απασχολεί καταχρηστικώς το Δικαστήριο εις βάρος άλλων αιτούντων με μεγαλύτερη ανάγκη δικαστικής προστασίας, δίδει απλώς την αφορμή, το έναυσμα της δίκης. Τα περαιτέρω είναι υπόθεση του Δικαστηρίου που, προς θεραπεία της αντικειμενικής νομιμότητας και προς παιδαγωγήση των διοικητικών αρχών στις αρχές της χρηστής διοικήσεως,
 20 δε δεσμεύεται υπό των προβαλλομένων λόγων ακυρώσεως, αλλά μπορεί, κατά το δοκούν, να εξετάσει και άλλους, αυτεπαγγέλτως, εφ' όσον κρίνει ότι έτσι εξυπηρετούνται οι σκοποί που θεραπεύονται υπό της αιτήσεως ακυρώσεως.'

25 Οι λόγοι ακυρώσεως που εξετάζονται αυτεπαγγέλτως 'είναι εκείνοι που ανάγονται στην δημοσία τάξη, οι προκύπτοντες αμέσως εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως ή εκ των στοιχείων του φακέλου, ή οι γνωστοί στο Δικαστήριο από προηγηθείσα δίκη. Η αναρμοδιότης του εκδόσαντος την προσβαλλομένη πράξη οργάνου, η κακή συγκρότηση του αποφασίσαντος ή γνωμοδοτήσαντος συμβουλίου, η μη νομότυπη δημοσίευση της πράξεως, η παράλειψη λήψεως της απαιτούμενης γνωμοδοτήσεως συνιστούν τους πλέον κοινούς λόγους εξ επαγγέλματος εξεταζομένους'. (Βλ. Σαρμά, πιο πάνω, σελ. 448-49. Βλ. και *Τριανταφυλλίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας* (1993) 3 Α.Α.Δ. 429, 439, *Δημοκρατία ν. Κουκκουρή κ.ά.* (1993) 3 Α.Α.Δ. 598, 607, *Δημοκρατία ν. Γεωργιάδη* (1972) 3 Α.Α.Δ. 594, *Όθωνος κ.ά. ν. Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 475, *Δημοκρατία ν. Χατζηπαντελή* (1989) 3 Α.Α.Δ. 961, *Οικονομίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας* (1996) 4 Α.Α.Δ. 1009).

40 Συμφωνώ με όλες τις πιο πάνω αποφάσεις της Νομολογίας μας και τις υιοθετώ. Με βρίσκει, επίσης, σύμφωνο και η κάπως πιο φιλελεύθερη γραμμή της ελληνικής νομολογίας."

Σε σχέση με τον πρώτο λόγο ένστασης θεωρώ ότι δεν πρόκειται ακριβώς για “εισαγωγή νέων στοιχείων”. Όπως έχει ήδη αναφερθεί οι προτεινόμενοι λόγοι ακυρώσεως είχαν περιληφθεί στις γραπτές αγορεύσεις του αιτητή, και είχαν απαντηθεί από την άλλη πλευρά χωρίς να είχε εγερθεί οποιαδήποτε ένσταση.

5

Αναφορικά με τον δεύτερο λόγο ένστασης θεωρώ ότι το ενδεχόμενο έγκρισης της αίτησης δεν απολύγει σε ανεπανόρθωτο επιρρασμό των καθ’ ων η αίτηση, ή του ενδιαφερόμενου μέρους ο οποίος δεν μπορεί να θεραπευθεί με την κατάλληλη διαταγή για τα έξοδα. Από τη άλλη διαπιστώνω ότι δεν έχει δοθεί οποιαδήποτε εξήγηση σε σχέση με την καθυστέρηση στην καταχώρηση της αίτησης.

10

Λαμβάνω υπόψη μου τα κριτήρια τα οποία έχουν καθιερωθεί από τη νομολογία σχετικά με την τροποποίηση προσφυγής σε συνάρτηση με τα γεγονότα τα οποία περιβάλλουν την αίτηση. Πρόσθετα λαμβάνω υπόψη μου ότι οι προτεινόμενοι λόγοι ακυρώσεως δεν μπορούν να εξεταστούν αυτεπαγγέλτως. Θεωρώ ότι ο παράγοντας του χρόνου και του σταδίου υποβολής της αίτησης είναι σχετικοί αλλά πρέπει να εκτιμηθούν στο πλαίσιο του συνόλου των περιστατικών της υπόθεσης (βλ. *Χατζηελισσαίου*, πιο πάνω). Στη διαδικασία η οποία είχε προηγηθεί της κρινόμενης αίτησης - ενώπιον δικαστηρίου με διαφορετική από την παρούσα σύνθεση - δόθηκε στους διαδίκους πλήρης άνεση χρόνου για να παρουσιάσουν την υπόθεση τους, καθώς, επίσης και μεγάλη δικονομική ελαστικότητα.

15

20

25

Η υπόθεση βρίσκεται τώρα στο τελικό στάδιο. Η ακρόαση της θα συμπληρωθεί - ελπίζεται - πολύ σύντομα με την υποβολή των τροποποιημένων δικογράφων και με προφορικές διευκρινίσεις.

30

Σε σχέση με τα πραγματικά περιστατικά τα οποία περιβάλλουν την υπόθεση λαμβάνω ιδιαίτερα υπόψη μου ότι οι προτεινόμενοι λόγοι ακυρώσεως είχαν τεθεί ενώπιον του δικαστηρίου με τις γραπτές αγορεύσεις του αιτητή, χωρίς να είχε εγερθεί οποιαδήποτε αμφισβήτηση από την άλλη πλευρά. Ουσιαστικά με την προτεινόμενη τροποποίηση θα καταστούν τυπικά έγκυροι οι λόγοι ακυρώσεως που είχαν προ πολλού τεθεί ενώπιον του δικαστηρίου.

35

40

Δεν παραβλέπω την απουσία οποιασδήποτε επεξήγησης της καθυστέρησης και την ανάγκη για διεκπεραίωση των υποθέσεων εντός εύλογου χρόνου όπως ορίζει το άρθρο 30.2 του Συντάγματος. Ωστόσο υπό το φως του ιστορικού της υπόθεσης θεωρώ ότι

- η έγκριση της τροποποίησης, που στοχεύει μόνο στο να καταστήσει δικονομικά έγκυρους ήδη υφιστάμενους λόγους ακυρώσεως, δεν είναι παράγοντας ο οποίος θα προκαλέσει τέτοια καθυστέρηση η οποία θα παραβιάζει το δικαίωμα των διαδίκων το οποίο δια-
- 5 σφαλίζεται από το άρθρο 30.2 του Συντάγματος. Πρέπει να υπομνησθεί ότι το δικαίωμα του διαδίκου για εκδίκαση της υπόθεσης του μέσα σε εύλογο χρόνο δεν είναι το μόνο δικαίωμα που διασφαλίζει το άρθρο 30.2 του Συντάγματος. Το ίδιο άρθρο (30.3 (γ))
- 10 διασφαλίζει και το δικαίωμα του διαδίκου να προβάλει τους ισχυρισμούς του ενώπιον του δικαστηρίου και να έχει χρόνο επαρκή "διά την προπαρασκευήν τούτων". Σε μια διαδικασία η οποία αποτελεί το μέσο προς θεραπεία της αντικειμενικής νομιμότητας και της παιδαγωγώσης των διοικητικών αρχών στις αρχές της χρηστής διοικήσεως, η πολύ μικρή καθυστέρηση η οποία θα προκύψει στη
- 15 διεκπεραίωση της υπόθεσης λόγω της προτεινόμενης τροποποίησης δεν είναι ικανή να στερήσει από το διάδικο την δυνατότητα να θέσει ενώπιον του δικαστηρίου πρόσθετους λόγους προς έλεγχο της νομιμότητας της επίδικης διοικητικής πράξεως.

- 20 Καταλήγω με την διαπίστωση ότι δικαιολογείται η αίτηση για τροποποίηση και εγκρίνεται.

Τροποποιημένη αίτηση να κατατεθεί σε 10 μέρες.

- 25 Οι καθ' ων η αίτηση και το ενδιαφερόμενο μέρος Τσιάκκας θα είναι ελεύθεροι να υποβάλουν τροποποιημένη ένσταση μέσα σε 15 μέρες από την παραλαβή της τροποποιημένης αίτησης.

- 30 Η υπόθεση ορίζεται στις 2.12.96 και ώρα 8.30 π.μ. για προφορικές διευκρινίσεις.

Τα έξοδα της αίτησης, όπως και όλα τα έξοδα τα οποία θα προκύψουν από την τροποποίηση των δικογράφων και την υποβολή των διευκρινίσεων, θα βαρύνουν τους αιτητές.

Η αίτηση εγκρίνεται με έξοδα εναντίον των Αιτητών.